

Besluit **Accreditatierapport en -besluit met een positieve beoordeling van de accreditatieaanvraag voor de opleiding Bachelor in de verpleegkunde (professioneel gerichte bachelor) van de Artesis Hogeschool Antwerpen**

datum	1. Inleiding
24 augustus 2012	De NVAO heeft op 17 november 2008 een accreditatierapport en -besluit met negatief
onderwerp	eindoordeel voor de opleiding Bachelor in de verpleegkunde (professioneel gerichte
Accreditatierapport en -besluit	bachelor) van de Hogeschool Antwerpen (later Artesis Hogeschool) goedgekeurd. De
(000476)	opleiding heeft vervolgens op grond van een verkorte accreditatieprocedure tot 30
bijlagen	september 2012 een tijdelijke erkenning gekregen in de zin van artikel 60ter van het decreet
2	van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.
	Bij brief van 19 april 2012 heeft het instellingsbestuur van de Artesis Hogeschool Antwerpen
	te Antwerpen een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse
	Accreditatieorganisatie (NVAO) voor de opleiding Bachelor in de verpleegkunde
	(professioneel gerichte bachelor). Deze aanvraag is ontvangen op 19 april 2012 en
	ontvankelijk verklaard op 1 juli 2012

De accreditatieaanvraag steunt op het visitatierapport van een externe beoordeling uitgevoerd door een visitatiecommissie ingesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (Vluhr).

De visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:

Voorzitter:

- Serena Debonnet, opleiding tot vroedvrouw bij KHL; huidige functie: coördinator bij FOD Volksgezondheid & Veiligheid voedselketen en leefmilieu, bestuurslid ELACTA;

Leden:

- Jo Gommers, ziekenhuis- en psychiatisch verpleegkundige, lic. medisch sociale wetenschappen; huidige functie: verpleegkundig en paramedisch directeur Ziekenhuis Oost-Limburg;
- Ruud Heijnen, verpleegkundige-A, doctoraal gezondheidswetenschappen (verplegingswetenschappen); huidige functie: senior docent Hogeschool Zuyd;
- Arno Libotton, lic. psychologische wetenschappen, doctor in de pedagogische wetenschappen; huidige functie: hoofddocent VUB (vakgroep onderwijskunde);
- Marlene Reyns, opleiding tot vroedvrouw, lactatiekundige IBCLC; huidige functie: praktiserend vroedvrouw, voorzitter VLOV vzw, voorzitter Belgian Midwives Association (BMA vzw).

Secretaris:

- Filip Lammens, stafmedewerker Vluhr.

2. Formele overwegingen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en volgens de daarbij behorende beslisregels;
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de Vluhr vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de externe beoordeling over de voorliggende opleiding regelmatig en gedegen tot stand is gekomen.

3. Inhoudelijke overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming in hoofdzaak op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

Doelstellingen

De commissie kon tijdens het bezoek vaststellen dat de opleiding in haar doelstellingen zowel algemene, algemeen beroepsgerichte als beroepsspecifieke competenties heeft gedefinieerd. De algemene en de algemeen beroepsgerichte competenties werden daarbij overgenomen uit het Structuurdecreet. Alle competenties zijn na het opstellen afgetoetst aan de Dublin descriptoren en het European Qualifications Framework (EQF). De commissie stelt vast dat de geformuleerde doelstellingen zowel qua niveau als oriëntatie voldoen aan de vooropgestelde normen voor een professionele bachelor.

Deze kerncompetenties zijn door veelvuldig overleg tot stand gekomen en zijn daardoor krachtig aanwezig. Uit de gesprekken met de diverse partners bleek dat deze kerncompetenties gekend zijn en gedragen worden door alle betrokken partijen (docenten, studenten, werkveld en alumni). De commissie is van mening dat de doelstellingen duidelijk aan het niveau van een professionele bachelor tegemoet komen.

Voor alle competenties zijn gedragsindicatoren geformuleerd voor zowel kennis, vaardigheden als attitudes. Deze gedragsindicatoren zijn onderverdeeld in vier niveaus: verkennend, analyserend, toepassend en verdiepend. De indicatoren werden opgesteld door de vakgroepvoorzitters. Voor elke gedragsindicator bestaat er een duidelijke definitie. De opleiding streeft ernaar alle studenten tot het derde niveau te brengen voor alle kerncompetenties, hetgeen het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar weerspiegelt. De commissie kon tijdens het bezoek vaststellen dat in de doelstellingen van de opleiding ook veel aandacht gaat naar de deelname aan onderzoek. De commissie is van mening dat de opleiding op dit vlak een voorloper is op andere professionele opleidingen en erkent de meerwaarde die dit oplevert voor de opleiding en voor de vorming van de studenten. Zij is van mening dat de opleiding hier in de toekomst moet blijven aan werken.

Pagina 3 van 7 Voor het opstellen van haar domeinspecifieke doelstellingen heeft de opleiding zich gebaseerd op het domeinspecifiek referentiekader dat alle Vlaamse opleidingen Verpleegkunde hebben vastgelegd. De commissie kon tijdens het bezoek vaststellen dat de doelstellingen van de opleiding inderdaad aansluiten bij het geformuleerde referentiekader. De commissie kon vaststellen dat het domeinspecifieke kader van de opleiding aan de maat is en aansluit bij de verwachtingen van het werkveld. De commissie hoopt dat de opleiding dit positieve elan zal verder zetten en ook de learning outcomes succesvol zal integreren in de doelstellingen. De commissie staat positief tegenover deze ingesteldheid en is van mening dat de opleiding blijvend aandacht dient te hebben voor maatschappelijke veranderingen. Een verdere afstemming van de doelstelling op deze van andere Vlaamse en internationale opleidingen en een degelijke benchmarking, zijn volgens de commissie mogelijkheden om de kwaliteit van de doelstellingen nog te verhogen.

Programma

Onderwerp niet behandeld tijdens de verkorte procedure na tijdelijke erkenning.

Inzet van personeel

Onderwerp niet behandeld tijdens de verkorte procedure na tijdelijke erkenning.

Voorzieningen

Onderwerp niet behandeld tijdens de verkorte procedure na tijdelijke erkenning.

Interne kwaliteitszorg

Onderwerp niet behandeld tijdens de verkorte procedure na tijdelijke erkenning.

Resultaten

Het afstudeerproject is het sluitstuk van de opleiding dat voornamelijk focust op de (toegepaste) wetenschappelijke competenties van de student. De commissie staat positief tegenover deze wetenschappelijke onderbouwing van het beroep en moedigt de opleiding aan om dit ook verder door te trekken in de eindwerken. Zij is wel van mening dat voldoende aandacht moet gaan naar de integratie tussen opleiding en werkveld met betrekking tot de onderzoeksvragen van de eindwerken.

De commissie kon tijdens het visitatiebezoek vaststellen dat de opleiding niet alleen aandacht heeft voor onderzoekgerichte maar ook voor professionele competenties. Deze worden voornamelijk via de stage (opleidingsonderdelen "professionele expertise") getoetst. In de stage wordt een sterke nadruk gelegd op de tien kerncompetenties die de opleiding in haar doelstellingen heeft geformuleerd. Deze tien competenties zijn op de evaluatiedocumenten vertaald in concreet waarneembaar gedrag.

De opleiding heeft in de voorbije jaren diverse initiatieven heeft ondernomen om de kwaliteit van het afstudeerproject te verhogen. Zo stelde de commissie vast dat het programma, de onderwijsmiddelen en het toetsbeleid werden aangepast en dat inspanningen werden geleverd om personen met de nodige competenties, zowel internen als externen, bij de opleiding te betrekken.

De commissie kon tijdens het bezoek vaststellen dat de beoordeling van het afstudeerproject in verschillende fasen verloopt en dat dit beoordeeld wordt door een jury waarin ook externe experts zetelen. De commissie is van mening dat de kwaliteit van de eindwerken van de vorige jaren sterk kon verbeterd worden.

Pagina 4 van 7 Op het gebied van internationalisering kon de opleiding een aantal realisaties voorleggen. Zij beschikt over een aantal vaste partners voor internationale uitwisselingen. Zowel de alumni als het werkveld geven via de metingen aan dat zij tevreden zijn over het behaalde competentieniveau van de opleiding. Dit werd ook tijdens de gesprekken met de commissie bevestigd, ook door de studenten die de brugcursus hebben gevolgd. Alle kerncompetenties worden in deze metingen als voldoende gescoord. De opleiding organiseerde bijkomende projecten voor competenties die het laagst scoorden in de metingen.

De departementale werkgroep Resultaten is verantwoordelijk voor het opstellen van streefcijfers voor de opleiding. Deze werkgroep is tevens belast met de opvolging, evaluatie en bijsturing van het onderwijsrendement. De opleidingscoördinator bezorgt voor elk opleidingsonderdeel de slaagcijfers aan de verantwoordelijke. Deze bespreekt de resultaten met alle betrokkenen en stelt verbeteringsmaatregelen voor indien het opleidingsonderdeel onder de rapporteringsgrens scoort. De opleidingsraad bespreekt de analyse van de slaagcijfers. De verbeteringstrajecten worden door alle betrokken vergadergroepen alsook de studenten besproken. De dagelijkse opvolging is in handen van de opleidingsstuurgroep. De commissie is wel van oordeel dat concretere streefcijfers bij de opleiding een nog proactievere houding kunnen teweegbrengen.

De opleiding organiseert systematisch enquêtes bij studenten die de opleiding vroegtijdig verlaten. Zij worden gevraagd een gesprek te voeren met iemand van de opleiding of de studiebegeleiding en een vragenlijst in te vullen. Hierbij wordt gepeild naar de belangrijkste motieven inzake studie-uitval. Vaak wordt aangegeven dat de opleiding emotioneel te zwaar is. Andere redenen hebben vaak te maken met individuele oorzaken. Uit de cijfers is wel op te maken dat de intensieve studiebegeleiding van de opleiding en het departement een positieve invloed heeft gehad op de studie-uitval, die de voorbije jaren sterk is gedaald. De commissie is niettemin van mening dat de opleiding de drop-out goed dient te blijven opvolgen.

Conclusie

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd. De NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het visitatierapport. De eindconclusie uit het visitatierapport wordt gevolgd.

Pagina 5 van 7 **4. Oordelen visitatiecommissie**

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer.

ONDERWERP	ORDEEL	FACET	ORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	V	1.1 niveau en oriëntatie	G
		1.2 domeinspecifieke eisen	V
2 Programma*	V*	2.1 eisen gerichtheid	V
		2.2 relatie doelstellingen - programma	V
		2.3 samenhang programma	V
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	V
		2.8 beoordeling en toetsing	V
		2.9 masterproef	NVT
3 Inzet van personeel*	V*	3.1 eisen gerichtheid	V
		3.2 kwantiteit	V
		3.3 kwaliteit	V
4 Voorzieningen*	V*	4.1 materiële voorzieningen	G
		4.2 studiebegeleiding	V
5 Interne kwaliteitszorg*	V*	5.1 evaluatie resultaten	V
		5.2 maatregelen tot verbetering	V
		5.3 betrokkenheid	V
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	V
		6.2 onderwijsrendement	V

*beoordeling bij eerste visitatie 2007

Eindoordeel: positief

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	OORDEEL
1 Doelstellingen	V
2 Programma	V*
3 Inzet personeel	V*
4 Voorzieningen	V*
5 Interne kwaliteitszorg	V*
6 Resultaten	V

*beoordeling bij eerste visitatie 2007

Eindoordeel: positief

6. Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Bachelor in de verpleegkunde (professioneel gerichte bachelor) van de Artesis Hogeschool Antwerpen.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in de verpleegkunde (professioneel gerichte bachelor) van de Artesis Hogeschool Antwerpen goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen die te Antwerpen wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2012 – 2013 tot en met het einde van het academiejaar 2019 – 2020.

Den Haag, 24 augustus 2012

Voor de NVAO,

Lucien Bollaert
(bestuurder)

¹ Het ontwerp van accreditatierapport en –besluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. De instelling heeft geen opmerkingen en/of bezwaren geformuleerd op het ontwerp van accreditatierapport –en besluit

Pagina 7 van 7 **Bijlage 1 – Gegevens opleiding**

– naam instelling	Artesis Hogeschool Antwerpen
– adres instelling:	Keizerstraat 15
	B-2000 ANTWERPEN
	BELGIË
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie, specificatie	Bachelor in de verpleegkunde
– niveau en oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
– studieomvang	180 studiepunten
– opleidingsvarianten	
– afstudeerrichtingen:	geen
– studietraject voor werkstudenten:	geen
– vestiging opleiding	Antwerpen
– onderwijstaal	Nederlands
– studiegebied	Gezondheidszorg
– bijkomende titel	geen